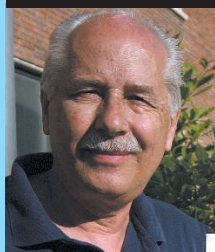

HEINZ DIETRICH, ECONOMISTA

'Estatitzar el petroli o el gas a Bolívia es una revolució'

"El sobirà polític al cap i a la fi és el poble"

> LA FRASE...

"S'està construint la repotenciació de la identitat llatinoamericana com a subjecte polític propi"

L'aixecament dels zapatistes fou molt important per a tornar esperances de lluita a Mèxic i a d'altres bandes.

Fotos: David Datzira; text: Pau Juvillà, Pau Llonch i Arcadi Bassegoda ('La Directa' i 'La Fàbrica')

Heinz Dietrich és doctor en Ciències Socials i Econòmiques de l'antiga República Federal Alemanya i professor de la Universitat Autònoma Metropolitana de Mèxic, país on actualment resideix. És president del Foro por la Emancipación e Identidad de América i col·labora habitualment en diversos diaris i revistes.

Ha escrit més de 30 llibres de teoria política, i anàlisi sobre la conflictivitat llatinoamericana, la societat global i els successius paradigmes científics i ideològics, entre d'altres.

Actualment és assessor del president veneçolà Hugo Chávez.

-Vaig llegir en una entrevista seva on vostè deia que "la otra campaña" duta a terme pel subcomandant Marcos en les eleccions mexicanes havia estat com una mena d'ajuda a la dreta, no va ser l'aixecament zapatista l'inici del canvi a Amèrica Llatina?

-Anteriorment hi hagué a l'Amèrica Llatina diversos focus d'insurgència, per exemple el primer intent militar de tombar el govern neoliberal de Pérez a Veneçuela es donà al 1992.

L'aixecament dels zapatistes que es dona el primer de gener del 94 fou un element molt important tant per a tornar esperances de lluita als indígenes de Mèxic com a d'al-

tres bandes, fou important perquè va dotar a tota la societat mexicana d'un discurs que trencava el discurs tradicional. En el primer moment i per un parell d'anys sense cap mena de dubte, fou una font d'inspiració i d'exemple sobre tot per la joventut de Mèxic, per als moviments indígenes i per a sectors en el primer món a Europa.

-El que s'està donant a països d'Amèrica Llatina com podens er Veneçuela o Bolívia es realment un moviment de transformació social?

-Jo penso que sí perquè ho has de comparar amb el que es fa amb normalitat neoliberal.

És impensable pràcticament que l'Estat recuperi un bé de la nació, la plutocràcia internacional tem la nacionalització o la recuperació popular dels béns de la nació com el diàni a l'aigua beneïda.

Estatitzar un altre cop el petroli o el gas a Bolívia, nacionalitzar les telecomunicacions, és una veritable revolució perquè trenca un paradigma mundial. En segon lloc tot el que s'està canviant a l'estructura social, per exemple a Veneçuela amb els Consells Comuns, amb el servei de salut o educació que s'està construint, la repotenciació de la identitat llatinoamericana com a subjecte polític propi, tot això es extraordinàriament important i positiu.

-El fet de l'existència de Bachelett, Lula o Kischner és una resposta del sistema amb una socialdemocràcia suau al que representa Bolívia, Veneçuela i potser també Equador?

-Jo crec que quan s'analitza la inte-

gració llatinoamericana no s'ha de personalitzar els problemes, s'ha d'analiar la correlació de forces a cada país.

Bachelett potser té bones intencions però Xile esta sota el control de la força armada, de l'alt clergat i de l'alta burgesia. Ella essencialment és una façana, no té poder per a canviar les coses.

Per a Kischner la situació és semblant, ja no te cap poder real per a derrotar a l'oligarquia, i a Brasil, Lula ha augmentat el seu poder per a enfrontar-se a certs poders de Petrobras, per exemple, i aquest poder ha permès que no s'hagin bloquejat els possible passos d'integració.

La metodologia per entendre el que fa un president és la correlació de forces, perquè això és el que finalment determina el que fa o deixa de fer un president.

-Cap on va Amèrica Llatina?

-Penso que s'hauria que veure les tres dinàmiques grans per especificar la resposta: pot triomfar el desenvolupament, pot triomfar el socialisme, o pot triomfar una nova relació republicana entre governs i pobles.

Quant al desenvolupament, penso les possibilitats de triomfar són del 50%, el procés és fràgil.

Al meu parer, la dreta guanyarà les properes eleccions generals a Argentina i si Argentina torpedina el procés llavors el que es farà serà molt diferent.

Quant al socialisme del segle XXI, l'únic que hi està d'acord es Chávez, i crec que Cuba aviat s'hi haurà d'adaptar ja que no li queda cap altra possibilitat.

La possibilitat que es realitzi el

socialisme és menor que la del desenvolupament. La relació entre els pobles i els governs progressistes diria que té entre 40-50% de possibilitats d'èxit perquè es requereix la consciència de la dependència mútua d'ambdós bandes, la modestia de part del poder estatal per acceptar els moviments com a iguals i per part dels moviments es necessita la superació del complex d'inferioritat que tenen davant del poder, perquè no actuen amb una actitud republicana de la revolució francesa sinó una actitud assistencial agraint a l'Estat el que aquesta ha de donar per obligació i perquè el sobirà polític al cap i a la fi es el poble.

-Creus que la vella esquerra europea està aportant alguna cosa en l'actualitat en el terreny de l'anàlisi política?

-Tenim un problema real. Als anys 50-60, la Humanitat va tenir toa una generació de grans intel·lectuals que eren d'una banda grans científics i de l'altra eren gent ètica, compromesa. Albert Einstein -que l'any 49 va escriure el seu assaig "Per què el socialisme", on s'enfoca al mcarthysme-, Noam Chomsky, Sartre, Bertrand Russell, Brecht, Alemanya...

Però si es passa revista, avui dia, no es veu que la generació que hauria de seguir a aquesta hi sigui. En aquest sentit, Europa actualment no aporta res. Més enllà de l'Escola d'Escòcia no veig que aporta Europa a la lluita d'alliberament. Els filòsofs francesos (Derrida, etc., i abans els postmodernistes) són gent que no aporta res a l'alliberament.

Estem assistint a una clara destrucció espiritual.

> LES PARAULES SÓN PUNYS

Socialisme

Jordi Martí Font, jordimartif69@mesvilaweb.cat

Ni el munt de profetes que han omplert de continguts aquest continent -ni les respectives esglésies que ha generat impediran que jo, des del meu petit racó de món, asseguri que no treballar és un dels objectius màxims del socialisme. Però no "no treballar" per tal que treballin els altres, que malèvolament hauran pensat els qui desprecien qualsevol cosa que no sigui precisament que treballin els altres. No. No treballar i que ningú no treballi, aquest és l'objectiu, que les màquines ens substituïxin en el treball i que siguem feliços fent el que ens plagi. Alguns fins i tot treballant, si els plau. I que la riquesa es reparteixi i impedeixi que la gent mori de gana o sobrevisqui amb fam.

"Període de transició entre el capitalisme i el comunisme" l'anomenaven els teòrics i els qui no volien passar de la transició i s'hi van quedar. I ara, encara, ens estan transicionant, sempre a mig camí per no moure's de lloc. Uns altres, sempre expectants, proposaven dictadura del proletariat i ximpleries per l'estil i donaven societat classista a partir de les adhesions al règim.

I quines solucions aporto? Cap, tot i que les classes desapareixeran perquè el diner perdrà la importància que ara té i en prendran les persones, sense jerarquies. Cal, doncs, una revolució dels sentits, del plaer, que ens faci entendre que tenim tant com som i som perquè sí. I ahora l'elitisme ha de passar a la història, la riquesa i la pobresa han d'esdevenir termes d'una altra època, junt amb la competitivitat, l'exclusió, la jerarquia, l'autoritarisme... (i els que vosaltres afegiu a la llista).

Que els drets siguin els mateixos però que no uniformitzin. El món és divers i no es pot aplicar la mateixa estiorada a tothom, perquè si ho fem a alguns els deixarem pantalons llargs i a altres sense res per tapar les cuixes. La gent som diferents, però no estúpids. I la diferència l'entenen en la manera de ser, de relacionar-nos i de viure, però mai com a excusa per a la piràmide social.

L'economia, al servei de les persones i les persones, al servei del que ens plagi; i que no ens vinguin ara que no sabem què fer del temps que el no treball alliberi. Reivindicuem el plaer i deixem de banda tant de misticisme, de misses sense osties i de patetisme enllustrat. Perquè dintre dels socialistes també hi ha la colla dels autoritaris, que proliferen a cada generació, com si fossin aportació imprescindible del socialisme. L'autoritarisme no té res a veure amb el socialisme, tot i que sovint hi ha anat lligat.

Per l'esquema mental de socialisme igual a autoritarisme és tan absurd com pensar que per anar en bicicleta cal ser esportista o ecologista. I per això cal riure's dels qui demanen autoritat en nom del socialisme i combatre'ls alegrement com a autoritaris que són.